

Državni svetnik
Dušan Strnad

Številka: 010-02-5/2024/1
Ljubljana, 15. 4. 2024

2

Gospod
Marko Lotrič
predsednik
Državnega sveta Republike Slovenije

ZADEVA: Vprašanje in pobuda Vladi Republike Slovenije in Ministrstvu za kulturo glede odpovedi prenosa 53. Tabora slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični s strani Radiotelevizije Slovenija

Na podlagi 66. in 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20, 123/20, 67/22 in 69/23) predlagam, da se na Vlado Republike Slovenije in Ministrstvo za kulturo naslovita naslednje

v p r a š a n j e:

Kakšno je stališče Vlade Republike Slovenije in Ministrstva za kulturo glede odločitve Radiotelevizije Slovenija, da ne bo več zagotavljala neposrednega televizijskega prenosa tradicionalnega, letos že 53. Tabora slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični?

i n p o b u d a:

Vlada Republike Slovenije in Ministrstvo za kulturo naj v sodelovanju z Radiotelevizijo Slovenija omogočita prenos 53. Tabora slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični, saj je slednje ključnega pomena za obstoj in nadaljnji razvoj navedene prireditve ter nadaljevanje že več kot petdesetletne tradicije slovenske zborovske pesmi in ljudske glasbe.

Obrazložitev:

Organizatorje Tabora slovenskih pevskih zborov Šentvid pri Stični je Radiotelevizija Slovenija obvestila, da 2024 ne bo zagotovila televizijskega prenosa 53. Tabora slovenskih pevskih zborov 16. junija 2024.

Televizija Slovenija je vsakoletno zagotavljala televizijski prenos že od zgodnjih začetkov te prireditve, ki si je prav s podporo televizije utirala svojo pot v širši slovenski prostor. V današnjem času bi brez podpore televizije upadel tudi interes sodelujočih zborov, ki jim motiva za sodelovanje in ustvarjanje sicer ne zmanjkuje, se pa zbori soočajo z vedno večjimi težavami pri zagotavljanju sredstev za delovanje in nastopanje izven domačega kraja.

Organizacijski odbor tabora ugotavlja, da je za obstoj in nadaljnji razvoj prireditve ključno sodelovanje Radiotelevizije Slovenija, zato je na mestu vprašanje, zakaj televizija 2024 ne namerava zagotoviti neposrednega televizijskega prenosa prireditve.

Strokovno podlago za izvedbo tabora zagotavlja Javni sklad za kulturne dejavnosti Republike Slovenije, celotni organizacijski del pa sloni na prostovoljcih v organizacijskem odboru tabora, Krajevni skupnosti Šentvid pri Stični s svojimi društvi in Občini Ivančna Gorica, ki krije tudi največji del stroškov tabora, v finančni konstrukciji pa finančna sredstva za televizijski prenos niso zagotovljena.

V nadaljevanju so navedeni podatki o pomenu Tabora slovenskih pevskih zborov v Stični, ki ima že več kot petdesetletno tradicijo ohranjanja in spodbujanja slovenske zborovske pesmi in ljudske glasbe.

Tabor slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični je najmnogičnejša pevska prireditev slovenskih ljubiteljskih zborov, posvečena slovenski ljudski pesmi. Njeni začetki segajo v zgodnja 70. leta prejšnjega stoletja in se je začela na pobudo Toneta Kozlevčarja, enega izmed ustanoviteljev Slovenskega okteta. Prireditev je z leti prerasla v množično vseslovensko zborovsko srečanje, ki se že več kot 50 let odvija v Šentvidu pri Stični, na prireditvenem prostoru pri osnovni šoli Ferda Vesela Šentvid pri Stični. V zadnjih letih na taboru sodeluje približno sto slovenskih pevskih zborov iz vseh koncev Slovenije, zamejstva in drugih držav.

Prireditev je pomembna iz več vidikov. Najpomembnejši je doprinos k ohranjanju slovenske ljudske pesmi. Slovenska ljudska (narodna) pesem je tista osnovna »pevska celica«, brez katere se zborovsko petje v Sloveniji ne bi tako uspešno razvijalo. Prav ljudska pesem in slovenski jezik pa sta še kako pomembna za slovensko kulturo na sploh. Že več let na prireditvi poleg odraslih pevskih zborov nastopajo tudi otroški in mladinski zbori, saj se organizatorji tudi na ta način trudijo, da bi mladi razvijali svoje pevske sposobnosti, v kasnejši odrasli dobi pa bodo prav oni tisti, ki bodo ohranjali slovensko pesem. Poudariti velja, da je pevski tabor v Šentvidu pri Stični pomemben tudi za slovenska kulturna društva izven matične domovine, saj so med rednimi udeleženci tabora tudi slovenski pevski zbori iz zamejstva in drugih držav.

S prireditvijo se krepi pomen ljubiteljske kulture. V slovenskem kulturnem prostoru je t. i. ljubiteljska kultura močna iz razvita na številnih področjih kulturnega ustvarjanja. Poleg folklorne, gledališke, instrumentalne in plesne dejavnosti je prav zborovsko petje najbolj razširjeno področje ljubiteljske kulture. Za tiste zборе, ki se zaradi ravni svojega ustvarjanja posvečajo predvsem slovenski ljudski glasbi, je ravno vsakoletni nastop v

Šentvidu pri Stični njihov osrednji projekt. Zavedati se je treba, da bi bilo brez ljubiteljskih kulturnih in pevskih društev kulturno dogajanje na lokalnem in posledično tudi na nacionalnem nivoju močno osiromašeno.

Nenazadnje je Tabor slovenskih pevskih zborov tudi edinstvena zborovska prireditev, saj zbori, ki se prijavijo za sodelovanje, prejmejo program pesmi na pripravljalnem seminarju za zborovodje, nato pa vsak pevski zbor program vadi sam v sklopu svojih pevskih vaj. Na dan prireditve imajo zbori prvo in edino skupno vajo pred nastopom. Nato nastopijo v neposrednem televizijskem prenosu kot združeni zbori, torej združeni moški zbori skupaj, združeni ženski zbori skupaj in združeni mešani zbori. Prav tak način izvajanja prireditve je posebnost v slovenskem kulturnem prostoru. Čeprav naj bi za ljubiteljske zборе veljalo, da njihova raven kakovosti ne dosega izvedbe zahtevnejšega programa, pa je izvajanje programa na tako specifičen način in v živo pred televizijskimi kamerami izjemno zahteven nastop in hkrati svojevrstna potrditev njihovega delovanja in pevskega ustvarjanja.

Prav zaradi te unikatnosti, ki jo zbori ne doživijo nikjer drugje kot v Šentvidu pri Stični, je Tabor slovenskih pevskih zborov tako edinstvena prireditev, pri tem pa je prav televizijski prenos ključnega pomena.

Na podlagi navedenega se postavlja vprašanje, kakšno je stališče Vlade Republike Slovenije in Ministrstva za kulturo glede odločitve Radiotelevizije Slovenija, da ne bo več zagotavljala neposrednega televizijskega prenosa tradicionalnega, letos že 53. Tabora slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični. Ob tem se daje pobudo, da Vlada Republike Slovenije in Ministrstvo za kulturo v sodelovanju z Radiotelevizijo Slovenija omogočita prenos 53. Tabora slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični.

Državni svetnik
Dušan Strnad, l.r.